Wybór DPS

Kategoria: Polityka Społeczna
Opublikowano: sobota, 02, maj 2020 20:17
Monika Małowiecka
Odsłony: 2771

Przesłanki i zasady umieszczania osób w domu pomocy społecznej reguluje art. 54 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, zgodnie z którym osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych, przysługuje prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej. Stosownie do art. 54 ust. 2 osobę, o której mowa w ust. 1, kieruje się do domu pomocy społecznej odpowiedniego typu, zlokalizowanego jak najbliżej miejsca zamieszkania osoby kierowanej, z zastrzeżeniem ust. 2a, po uzyskaniu zgody tej osoby lub jej przedstawiciela ustawowego na umieszczenie w domu pomocy społecznej.

Przytoczone unormowania ustanawiają zasadę, w myśl której właściwy organ pomocy społecznej ma obowiązek kierować osoby wymagające całodobowej opieki do domu pomocy społecznej odpowiedniego dla danej osoby typu, położonego najbliżej jej miejsca zamieszkania. Wymóg wskazania w decyzji domu opieki społecznej (odpowiedniego typu) zlokalizowanego najbliżej miejsca zamieszkania osoby kierowanej do DPS nie jest bezwzględny, gdyż ustawodawca dopuszcza inne rozwiązanie. Otóż nie kieruje się takiej osoby do domu pomocy społecznej leżącego najbliżej jej miejsca zamieszkania, jeżeli wymagają tego okoliczności sprawy.

Przy ocenie, jakie okoliczności sprawy mogą decydować o wyłączeniu powołanej zasady kierować należy się unormowaniem art. 55 ust. 1 i 2 ustawy. Wskazuje ono zakres usług świadczonych przez domy pomocy społecznej, stanowiąc jednocześnie, że zakres tych usług musi odpowiadać indywidualnym potrzebom osób w nich przebywających (art. 55 ust. 1), ze szczególnym uwzględnieniem wolności, intymności, godności i poczucia bezpieczeństwa mieszkańców domu pomocy społecznej oraz stopnia ich fizycznej i psychicznej sprawności (art. 55 ust. 2). Oznacza to, że organ pomocy społecznej dokonując wyboru domu pomocy społecznej, do którego skierowana ma być osoba wymagająca całodobowej opieki, zobowiązany jest brać pod uwagę nie tylko typ domu pomocy społecznej, czas oczekiwania na miejsce w tym domu i zakres świadczonych w nim usług, ale również indywidualne potrzeby danej osoby.

Rozpoznanie wniosku o umieszczenie osoby w domu pomocy społecznej wymaga zatem dokładnego zbadania, a następnie wykazania w uzasadnieniu decyzji, okoliczności faktycznych, wskazanych w art. 55 ust. 1 i 2 ustawy, to jest zakresu świadczonych usług odpowiadających indywidualnym potrzebom osoby kierowanej z uwzględnieniem wolności, intymności, godności, poczucia bezpieczeństwa, stopnia fizycznej i psychicznej sprawności. Powyższe oznacza, że organ pomocy społecznej dokonując wyboru domu pomocy społecznej, do którego ma być kierowana osoba, zobowiązany jest wziąć te okoliczności pod uwagę, nie ograniczając się w tym zakresie tylko do typu domu pomocy społecznej, czasu oczekiwania na miejsce w tym domu, czy zakresu świadczonych w nim usług. Musi zatem uwzględniać również indywidualne potrzeby osoby kierowanej, w tym potrzebę kontaktu z bliskimi osobami, co wpływa na poczucie bezpieczeństwa tej osoby. W sposób szczególny uwzględnić musi, który z domów pomocy społecznej w sposób najpełniejszy zapewni godność i poczucie bezpieczeństwa tej osoby.

Należy zaznaczyć, że domy pomocy społecznej, w zależności od tego dla kogo są przeznaczone, dzielą się na określone typy domów, w tym domy dla osób w podeszłym wieku, osób przewlekle somatycznie chorych i osób niepełnosprawnych fizycznie (art. 56). Jednakże stosownie do art. 56a ustawy dom pomocy społecznej może być prowadzony w jednym budynku łącznie dla osób w podeszłym wieku oraz osób przewlekle somatycznie chorych (ust. 1 pkt 1) lub osób przewlekle somatycznie chorych oraz osób niepełnosprawnych fizycznie (ust. 1 pkt 2), przy czym w tych przypadkach dom pomocy społecznej świadczy usługi na poziomie obowiązującego standardu odpowiednio dla każdego typu domu (ust. 3).

Phoca PDF

Warto także zaznaczyć, że z treści art. 54 i art. 59 w zw. z art. 65 u.p.s. wynika, iż zasadą jest kierowanie do domu pomocy społecznej prowadzonego przez podmiot publiczny lub niepubliczny działający na zlecenie, o ile taki działa na terenie gminy lub powiatu właściwych dla osoby kierowanej. Jeśli natomiast na terenie gminy lub powiatu nie ma odpowiedniego domu pomocy społecznej to gmina może kierować osobę do położonego na terenie innego powiatu: publicznego domu pomocy społecznej, niepublicznego domu pomocy społecznej prowadzonego w ramach zadań zleconych bądź też do niepublicznego domu pomocy społecznej prowadzonego bez zadań zleconych.

Wyrok WSA w Łodzi z dnia 10 marca 2020 r., sygn. akt: II SA/Łd 812/19

Phoca PDF